

Fremsat den 26. marts 2014 af klima-, energi- og bygningsministeren

Udkast til Forslag

til

lov om et klimaråd, klimapolitisk redegørelse og fastsættelse af nationale klimamålsætninger

(Klimaloven)

Formål

§ 1. Med loven etableres en overordnet strategisk ramme for Danmarks klimapolitik med henblik på at overgå til et lavemissionssamfund i 2050, det vil sige et ressourceeffektivt samfund med en energiforsyning baseret på vedvarende energi og markant lavere udledninger af drivhusgasser fra øvrige sektorer, og som samtidig understøtter vækst og udvikling. Loven skal derudover fremme gennemsigtighed og offentlighed om status, retning og fremdrift for Danmarks klimapolitik.

Klimarådet

§ 2. For at fremme et fagligt sammenhængende beslutningsgrundlag for Danmarks klimapolitik, nedsætter klima-, energi- og bygningsministeren Klimarådet, som et uafhængigt rådgivende ekspertorgan. Klimarådet bidrager med kvalificeret faglig rådgivning m.v. om den fremadrettede klimainsats.

Stk. 2. Klimarådet har blandt andet følgende opgaver:

- 1) Vurdere status for Danmarks opfyldelse af nationale klimamålsætninger og internationale klimaforpligtelser.
- 2) Analysere mulige omstillingsveje mod et lavemissionssamfund i 2050 og mulige virkemidler for at opnå drivhusgasreduktioner.
- 3) Udarbejde anbefalinger om udformning af klimapolitikken, herunder valg af virkemidler og omstillingsveje.
- 4) Bidrage til den offentlige debat. Klimarådet skal i udarbejdelsen af sine analyser og øvrige

arbejde høre og inddrage relevante parter, herunder bl.a. erhvervsinteresser, arbejdsmarkedets parter og civil samfundet.

Stk. 3. Klima-, energi- og bygningsministeren kan anmode Klimarådet om at komme med anbefalinger om og vurderinger af særlige højt prioriterede problemstillinger m.v. inden for lovens formål.

Stk. 4. Klimarådet udarbejder en årlig rapport til klima-, energi- og bygningsministeren, som indeholder rådets væsentligste evalueringer, analyser og anbefalinger m.v.

Stk. 5. Klimarådet offentliggør en årlig arbejdsplan for rådets opgaver.

Stk. 6. Klimarådet udarbejder en forretningsorden, som godkendes af klima-, energi- og bygningsministeren.

§ 3. Klimarådet består af en formand og 5 medlemmer.

Stk. 2. Formanden skal have en bred faglig baggrund inden for blandt andet samfundsøkonomi, samt med fokus på de områder Klimarådet arbejder med. Formanden udpeges af klima-, energi- og bygningsministeren.

Stk. 3. Medlemmerne af Klimarådet skal have bred ekspertise og et højt fagligt niveau inden for energi, transport, landbrug, miljø/natur og økonomi. Medlemmerne udpeges af klima-, energi- og bygningsministeren efter høring af relevante ministerier.

Stk. 4. Klimarådet udpeges for en periode af 4 år. Genudpegning kan ske én gang. Hvis formanden eller et medlem udtræder af rådet før periodens udløb, kan afløseren udpeges for mindre end 4 år.

§ 4. Til bistand for Klimarådet oprettes et sekretariat, hvis opgave er at udarbejde evalueringer, analyser og anbefalinger m.v.

Stk. 2. Den daglige ledelse af sekretariatet forestås af en sekretariatschef.

Stk. 3. Klimarådet kan inddrage ekstern ekspertise i sit arbejde, når rådet ikke selv besidder den nødvendige sagkundskab, ligesom rådet vil kunne få udarbejdet eksterne analyser m.v.

Klimapolitisk redegørelse

§ 5. Klima- energi- og bygningsministeren udarbejder en årlig klimapolitisk redegørelse, der blandt andet indeholder følgende:

- 1) Historisk drivhusgasudledning fordelt på sektorer.
- 2) Fremskrivninger for drivhusgasudledninger.
- 3) Planlagte klimatiltag og virkemidler samt forventet fremtidig effekt heraf.
- 4) Beskrivelse af og status for opfyldelse af nationale klimamålsætninger og internationale klimaforpligtelser.
- 5) Resumé af Klimarådets evalueringer, analyser og anbefalinger m.v. til klima-, energi- og

bygningsministeren, jf. § 2, stk. 4.

- 6) Klima-, energi- og bygningsministerens redegørelse for og stillingtagen til Klimarådets evalueringer, analyser og anbefalinger m.v., jf. § 2, stk. 4.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren afgiver den klimapolitiske redegørelse til Folketinget.

Ikrafttræden m.v.

§ 6. Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

§ 7. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
  - 1.1. Lovforslagets formål og baggrund
  - 1.2. Den internationale ramme for klimapolitikken i Danmark
  - 1.3. Lovforslagets hovedindhold
    - 1.3.1. Proces for fastsættelse af nationale klimamålsætninger
    - 1.3.2. Klimarådet
    - 1.3.3. Den klimapolitiske redegørelse
2. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, kommuner og regioner
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
4. Administrative konsekvenser for borgerne
5. Miljømæssige konsekvenser
6. Forholdet til EU-retten
7. Hørte myndigheder, organisationer m.v.
8. Sammenfattende skema

1. Indledning

- 1.1. Lovforslagets formål og baggrund

Forslaget til lov om et klimaråd, klimapolitisk redegørelse og fastsættelse af nationale klimamålsætninger, i det følgende benævnt forslag til klimalov, fremsættes som led i gennemførelsen af den politiske aftale af 6. februar 2014 om Danmarks Klimalov, Klimaråd og nationale klimamålsætninger. Af aftalen fremgår blandt andet, at lovforslaget skal etablere en overordnet strategisk ramme for Danmarks klimapolitik med henblik på at overgå til et lavemissionssamfund i 2050, dvs. et ressourceeffektivt samfund med en energiforsyning baseret på vedvarende energi og markant lavere udledninger af drivhusgasser fra øvrige sektorer, og som samtidig understøtter vækst og udvikling. Den nye strategiske ramme skal sikre gennemsigtighed og offentlighed om status, retning og fremdrift for klimapolitikken, herunder sikre løbende fastsættelse af nationale klimamålsætninger.

Forud for fremsættelse af lovforslaget er tillige indgået en politisk aftale af 6. februar 2014 om det

ationale klimamål i 2020.

Omstillingen til et lavemissionssamfund frem mod 2050 er en betydelig udfordring, og det er således afgørende, at omstillingen tilrettelægges både miljø- og ressourcemæssigt effektivt og inden for rammerne af de overordnede mål for den økonomiske politik, herunder hensynet til vækst og konkurrenceevne og sunde offentlige finanser.

Forslaget til klimalov etablerer på denne baggrund en overordnet strategisk ramme for klimapolitikken. Forslaget sigter mod, at Danmark kan bidrage aktivt til at reducere de globale udledninger af drivhusgasser og realisere en overgang til et lavemissionssamfund i 2050 på en måde, der medvirker til at understøtte den økonomiske udvikling, herunder vækst og konkurrenceevne og sunde offentlige finanser. Loven skal derudover fremme gennemsigtighed og offentlighed om status, retning og fremdrift for Danmarks klimapolitik, herunder fremdrift i form af fastsættelse af nationale klimamålsætninger.

Med loven lægges der op til, at klima-, energi- og bygningsministeren mindst hvert 5. år skal udarbejde nationale klimamålsætninger med et tiårigt perspektiv. Den til enhver tid siddende klima-, energi- og bygningsminister forpligtes således til løbende overfor Folketinget at fremsætte nationale klimamålsætninger. De nationale klimamålsætninger vil på denne baggrund kunne medvirke til at skabe en klar retning for klimaindsatsen, herunder erhvervslivets investeringer.

For at fremme tilvejebringelse af et fagligt, velfunderet og sammenhængende beslutningsgrundlag for Danmarks klimapolitik nedsætter klima-, energi- og bygningsministeren Klimarådet som et uafhængigt ekspertorgan, der skal bidrage med kvalificeret faglig rådgivning til regeringen om udformning af klimapolitikken.

Klimarådet skal tillige bidrage til den offentlige debat og skal i forbindelse med udarbejdelsen af analyser og øvrige arbejde høre og inddrage relevante parter, herunder blandt andet erhvervsinteresser, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. Det kan ske gennem konferencer, medier og lignende, som kan øge gennemsigtigheden i klimapolitikken.

For at fremme gennemsigtighed og offentlighed om status for Danmarks klimapolitik følger det desuden af forslaget til klimaloven, at klima-, energi- og bygningsministeren hvert år skal udarbejde en klimapolitisk redegørelse til Folketinget med henblik på en klimapolitisk debat.

Det er ikke kun i Danmark, at de menneskeskabte klimaforandringer tages alvorligt. EU's stats- og regeringsledere har tilsluttet sig en målsætning om, at de industrialiserede lande reducerer deres

samlede drivhusgasudledninger med 80-95 pct. i 2050 i forhold til 1990, som et led i en samlet halvering af de globale udledninger. I lyset af denne målsætning og eventuelle fremtidige målsætninger eller klimaforpligtelser som Danmark måtte tilslutte sig internationalt, skal Danmark overgå til et lavemissionssamfund frem mod 2050. Danmarks bidrag til menneskeskabte klimaforandringer som følge af udledning af drivhusgasser til atmosfæren bliver herved begrænset. Samtidig bidrager Danmark til efterlevelse af formålet med FN's Klimakonvention, som er rettet mod at stabilisere koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren på et niveau, der kan forhindre farlig menneskelig indgriben i klimasystemet.

1.2. Den internationale ramme for klimapolitikken i Danmark

Danmark har i forskellige sammenhænge påtaget sig forpligtelser i forhold til at adressere udfordringen om at begrænse Danmarks bidrag til menneskeskabte klimaforandringer som følge af udledning af drivhusgasser til atmosfæren.

Danmark har således ratificeret FN's klimakonvention, der er rettet mod at stabilisere koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren til et niveau, der kan forhindre farlig menneskelig indgriben i klimasystemet. Klimakonventionen blev vedtaget på FN's konference om miljø og udvikling i Brasilien i 1992.

Efterfølgende har Danmark sammen med de øvrige EU-15 lande tiltrådt Kyotoprotokollen ved Rådets beslutning 2002/358/EF af 25. april 2002. Danmark har i forlængelse heraf, jf. Kommissionens beslutning 2010/778/EU af 15. december 2010, påtaget sig et loft i form af emissionstilladelser (såkaldte landkvoter) for Danmarks drivhusgasudledning på ca. 273,8 mio. tons CO₂-ækvivalent i årene 2008-12. Kyotoprotokollens fleksible mekanismer åbner mulighed for, at Danmark kan købe landkvoter eller JI/CDM kreditter til målopfyldelsen. Optag og udledning af CO₂ fra jorder og skove indgår i klimaregnskabet og der kan, i tilfælde af at optaget øges eller udledningen reduceres, genereres kreditter herfra, som kan anvendes til målopfyldelse. Kyotoprotokollen stiller endvidere krav til parternes årlige rapportering af drivhusgasudledning og -optag. Ligeledes har EU vedtaget regler for medlemsstaternes rapportering.

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog i 2009 EU's klima- og energipakke, som indeholder en række tæt forbundne retsakter. Klima- og energipakken har til formål at sikre, at EU-landene reducerer udledningen af drivhusgasser med 20 pct. inden 2020 i forhold til 1990, samtidig med at andelen af vedvarende energi i EU's samlede endelige energiforbrug øges til 20 pct., mens andelen af vedvarende energiformer i transportsektoren øges til 10 pct. Klima- og energipakken indeholder følgende fælles EU-lovgivning: Direktiv om fremme af vedvarende energikilder, beslutning om målsætninger for medlemsstaternes reduktion af drivhusgasudledningen i de ikke kvotebelagte

sektorer, ændring af EU's kvotedirektiv og direktiv om CO₂-opsamling og -lagring i undergrunden (CCS). I sammenhæng hertil er der i EU vedtaget en række retsakter om rapportering af drivhusgasudledningen m.m. Hertil kommer, at der i EU er vedtaget en række retsakter på klima- og energiområdet, som bidrager til at reducere drivhusgasudledningen. Dette omfatter bl.a. EU's forordninger om præstationsnormer for CO₂-udledningen fra biler, energieffektiviseringsdirektivet, eco-designdirektivet, energibeskatningsdirektivet, direktiv om bygningers energimæssige ydeevne, energimærkningsdirektivet, F-gas forordningen, lossepladsdirektivet og nitratdirektivet m.v.

Danmark er i medfør af EU's klima- og energipakke forpligtet til at reducere emissionerne af drivhusgasser i de ikke-kvoteomfattede sektorer med 20 pct. i 2020 i forhold til niveauet i 2005. Forpligtelsen fremgår af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning 406/2009/EF af 23. april 2009 og Kommissionens beslutning 2013/162/EU af 26. marts 2013 om medlemsstaternes indsats for at reducere deres drivhusgasemissioner med henblik på at opfylde EU's forpligtelser til at reducere drivhusgasemissionerne frem til 2020. EU-forpligtelsen i perioden 2013-2020 er årlig, idet der kan overføres over- eller underskydende udledningsrettigheder mellem årene. Der er tillige mulighed for at købe andre medlemslandes drivhusgasudledningsrettigheder eller kreditter fra internationale klimaprojekter og anvende disse til målopfyldelse i Danmark. Denne målsætning vil blive meldt ind til FN i forbindelse med Danmarks ratifikationsinstrument til ændringen til Kyoto-protokollen, som blev vedtaget i Doha i 2012.

Der er i EU fra 2005 gennemført et system for handel med CO₂-kvoter, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet. Med etableringen af EU's kvotehandelssystem er der fastlagt et loft for udledningen af CO₂ og visse andre drivhusgasser fra de stationære anlæg og luftfartsoperatører, der er omfattet af kvotesystemet. De nærmere regler for kvotesystemets funktion er fastlagt i EU's kvotehandelsdirektiv og en række tilhørende EU-forordninger. Kvotehandelsdirektivet er desuden gennemført i dansk lovgivning via lov om CO₂-kvoter. På grund af de kvoteomfattede virksomheders mulighed for at handle med kvoter på tværs af EU og for at anvende eksterne JI/CDM kreditter, er der ikke med EU-reglerne fastsat nationale grænser for kvoteomfattede anlægs og operatørers udledning i Danmark.

EU's stats- og regeringsledere har i konklusioner fra Det Europæiske Råd fra oktober 2009 tilsluttet sig en målsætning om, at de industrialiserede lande reducerer deres samlede drivhusgasudledninger med 80-95 pct. i 2050 i forhold til 1990 som et led i en samlet halvering af de globale udledninger. Ifølge rådskonklusioner fra maj 2013 har Det Europæiske Råd på dagsordenen i marts 2014 til hensigt at debattere en mulig ramme for EU's klima- og energipolitikker frem til 2030.

1.3 Lovforslagets hovedindhold

1.3.1. Proces for fastsættelse af nationale klimamålsætninger

Klima-, energi- og bygningsministeren skal fremover mindst hvert 5. år udarbejde nationale klimamålsætninger med et tiårigt perspektiv. Den til enhver tid siddende klima-, energi- og bygningsminister forpligtes således til løbende overfor Folketinget at fremsætte nationale klimamålsætninger.

De politiske klimamålsætninger angående reduktion af de fremtidige danske drivhusgasudledninger skal udarbejdes i lyset af videnskabens anbefalinger og skal som minimum være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende internationale klimaforpligtelser, der påhviler Danmark i henhold til EU-retten eller internationale aftaler, som den danske stat er eller bliver aftalepart i.

De nationale klimamålsætninger vil på denne måde medvirke til at etablere en ramme for klimapolitikken og kan således medvirke til at skabe en klar retning for klimaindsatsen, herunder erhvervslivets investeringer.

For så vidt angår det nuværende nationale klimamål for reduktion af Danmarks drivhusgasudledning henvises til den politiske aftale af 6. februar 2014 om det nationale klimamål i 2020, som nævnt i afsnit 1.1. i lovforslagets generelle bemærkninger.

1.3.2. Klimarådet

For at fremme gennemsigtighed og et fagligt sammenhængende beslutningsgrundlag for Danmarks klimapolitik nedsætter klima-, energi- og bygningsministeren det uafhængige, rådgivende ekspertorgan, Klimarådet, som skal bidrage med kvalificeret faglig rådgivning om den fremadrettede klimaindsats. Klimarådet skal mindst én gang årligt komme med anbefalinger til klima-, energi- og bygningsministeren om klimaindsatsen, så denne kan indrettes under hensyn til vækst, konkurrenceevne og sunde offentlige finanser. Klimarådet vil med lovforslaget blive pålagt en række opgaver og skal således f.eks. evaluere status for Danmarks opfyldelse af nationale klimamålsætninger og internationale klimaforpligtelser. Desuden pålægges Klimarådet en række analyseopgaver. Klimarådet skal således analysere mulige omstillingsveje mod et lavemissionssamfund i 2050 og mulige virkemidler. Klimarådet skal derudover udarbejde anbefalinger til klima-, energi- og bygningsministeren om udformning af klimapolitikken, herunder anbefalinger om valg af klimapolitiske virkemidler og mulige omstillingsveje og øvrige klimapolitiske relevante problemstillinger. Klimarådet skal desuden bidrage til at øge gennemsigtigheden i klimapolitikken. Klimarådet skal således gennem sit virke skabe debat om klimapolitiske spørgsmål og skal gennem sit arbejde inddrage og høre relevante parter, herunder blandt andet erhvervsinteresser, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet.

Klimarådet kommer til at bestå af en formand og 5 medlemmer, som udpeges for en 4-årig periode. Der etableres ligeledes et selvstændigt sekretariat til at betjene Klimarådets formand og medlemmer.

1.3.3. Den klimapolitiske redegørelse

For at fremme en bred politisk og samfundsmæssig debat er det vigtigt med gennemsigtighed og offentlighed om status for Danmarks klimapolitik. Klima-, energi- og bygningsministeren udarbejder derfor en årlig klimapolitisk redegørelse, der blandt andet skal indeholde status for en række forhold, som giver et samlet overblik over klimapolitikken og klimaindsatsen og indholdet af klimarådets anbefalinger. Klima-, energi- og bygningsministeren vil ligeledes i den klimapolitiske redegørelse redegøre for regeringens holdning til indholdet af Klimarådets anbefalinger og redegøre for indhold af og status for de nationale klimamålsætninger og internationale klimaforpligtelser.

Den klimapolitiske redegørelse vil blive oversendt til Folketinget og således indgå i den løbende klimapolitiske debat. Redegørelsen vil på denne baggrund medvirke til at skabe klarhed over retningen i klimaindsatsen og klimapolitikken.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udgifterne til Klimarådet, herunder til sekretariatet og øvrige klimalovsaktiviteter, samt opnormering af Energistyrelsens arbejde med nationalt klima fastlægges til 12 mio. kr. årligt, hvoraf 3 mio. kr. årligt tilføres til Energistyrelsen. Udgifterne forventes finansieret som led i udarbejdelsen af forslag til finanslov 2015.

Forslaget til klimaloven afstedkommer nye og udvidede opgaver på klimaområdet. Der vil således f.eks. blive behov for at udarbejde opgørelser af og fremskrivninger for drivhusgasudledningen med øget frekvens og detaljeringsgrad. Der vil ligeledes være behov for vurdering, forberedelse og koordinering af regeringens løbende stillingtagen til Klimarådets anbefalinger og udarbejdelse af årlige klimapolitiske redegørelser. Desuden forventes Klimarådet at øge opmærksomheden om klimapolitikken, hvilket vil øge behovet for ministerbetjening og interministeriel koordinering. Der forventes derfor afsat 3 mio. kr. over finansloven som et permanent årligt bidrag fra og med 2015 til opnormering af Energistyrelsens arbejde med klimaområdet.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget pålægger ikke erhvervslivet nye økonomiske eller administrative byrder eller lettelser, da lovforslaget alene etablerer en overordnet strategisk ramme for klimapolitikken med henblik på at overgå til et lavemissionsamfund frem mod 2050.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) vurderer, at forslaget ikke indeholder administrative konsekvenser for erhvervslivet, og har dermed ikke yderligere kommentarer.

4. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen direkte retsvirkning over for borgerne og pålægger derfor ikke borgerne nye administrative byrder eller lettelser. Lovforslaget har således ikke nogen administrative konsekvenser for borgerne.

5. Miljømæssige konsekvenser

Loven medvirker til, at der på et gennemsigtigt og fagligt velfunderet grundlag kan træffes de nødvendige beslutninger med henblik på at begrænse det nationale bidrag til menneskeskabte klimaforandringer, således at Danmark kan overgå til et samfund med lave drivhusgasemissioner. Lovforslaget vil således ikke i sig selv medføre igangsættelse af konkrete initiativer til reduktion af Danmarks drivhusgasudledning, men kan medvirke til at skabe et grundlag herfor. Lovforslaget har derfor indirekte positive miljømæssige konsekvenser i form af reduktion af Danmarks drivhusgasudledning.

6. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget påvirker ikke Danmarks EU-retlige forpligtelser. Loven henholder sig til de til enhver tid gældende internationale klimaforpligtelser for Danmark.

7. Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 7.- 27. februar 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Portland A/S, Advokatrådet – Advokatsamfundet, Altinex Oil Denmark A/S, Akademisk Arkitektforening, Autoriserede Kølefirmaers Brancheforening, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Boligselskabernes Landsforening, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Husstandsvindmøller, Branchen Forbrugerelektronik, Bureau Veritas, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT-kartellet), Byggecentrum, Byggeskadefonden, CO-industri, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Statistik, Danmarks Teknisk Universitet (DTU), Danmarks Vindmølleforening, Dansk affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Dansk Center for Lys, Dansk Energi, Dansk Energibranche Forening (DEBRA), Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Geotermi Aps, Dansk Standard, A/S Dansk Shell, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Varefakta Nævn, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder (DANSKE ARK), Danske Regioner, Danske Udlejere, DANVA (Dansk Vand- og Spildvandsforening), Datatilsynet, De Grønne, DELTA Dansk Elektronik, Det Økologiske Råd, DI ITEK, DI – Organisation for erhvervsliv

vet, DONG Energy A/S, DS Håndværk & Industri, DTU – Afdelingen for myndighedsbetjening, DTU – Afdelingen for vindenergi, Ejendomsforeningen Danmark, Energi- og olieforum.dk, Energiforbrugeren, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energitilsynet, Energitjenesten, E.ON Danmark A/S, Fagligt Fælles Forbund (3F), Finansrådet, Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af fabrikker og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikker og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen for Slutbrugere af Energi, Frederiksberg Kommune, Frie Elforbrugere, FSR Danske Revisorer, Greenpeace, Green Ways, GTS (Godkendt teknologisk Service), Hess ApS, HMN Naturgas I/S, Håndværksrådet, Indukraft sekretariatet c/o Dansk Industri, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, IT-Branchen, Kalk og Teglværksforeningen, KE Vind A/S/HOFOR, KL (Kommunernes Landsforening), KommuneKredit, Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark (Kooperationen), KTO – Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Københavns Kommune, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark (LO), LCA Center, Landsbyggefonden, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Mærsk Olie og Gas A/S, Mærsk Drilling, Naturgas Fyn, NEAS Energy A/S, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Det Norske Veritas, Realkreditforeningen, Reel Energi Oplysning (REO), Statens Byggeforskningsinstitut, Statoil A/S, Tekniq, Teknologisk Institut, Telekommunikationsindustrien, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheorganisation, Verdens Skove, Vestas Wind Systems A/S, Vindenergi Danmark, Vindmølleindustrien, WWF Verdensnaturfonden, Østkraft og Aalborg Universitet.

8. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget har en række administrative omkostninger for Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, forbundet med etablering af et klimaråd m.v. Der forventes afsat 9 mio. kr. som et permanent årligt bidrag over finansloven fra og med 2015 til finansiering af Klimarådets aktiviteter m.m.

		Der forventes desuden 3 mio. kr. som et permanent årligt bidrag over finansloven fra og med 2015 og årene frem til opnormering af Energistyrelsens arbejde med klimaområdet m.m. Forslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for regioner og kommuner.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Loven vil medvirke til, at der på et gennemsigtigt og fagligt velfunderet grundlag kan træffes de nødvendige beslutninger, således at Danmark kan overgå til et samfund med lave drivhusgasemissioner med henblik på at begrænse det nationale bidrag til klimaforandringer som følge af udledning af drivhusgasser til atmosfæren.	
Forholdet til EU-retten	Ingen	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at lovens mål er at etablere en overordnet strategisk ramme for klimapolitikken med henblik på at overgå til et lavemissionssamfund i 2050. Med lavemissionssamfund forstås et ressourceeffektivt samfund med en energiforsyning baseret på vedvarende energi og markant lavere udledninger af drivhusgasser fra øvrige sektorer, og som samtidig understøtter vækst og udvikling. EU's stats- og regeringsledere har tilsluttet sig en målsætning om, at de industrialiserede lande reducerer deres samlede drivhusgasudledninger med 80-95 pct. i 2050 i forhold til 1990 som et led i en samlet halvering af de globale udledninger. Danmark skal bidrage til at nå denne målsætning og andre klimamål i overensstemmelse med de til enhver tid gældende nationale klimamål og internationale klimaforpligtelser for Danmark.

Målsætningen om at overgå til et lavemissionssamfund skal derfor forstås inden for ovennævnte kontekst. Det vil i den forbindelse være afgørende, at omstillingen tilrettelægges på en måde, der sikrer, at der er gennemsigtighed og offentlighed om status, retning og fremdrift for Danmarks klimapolitik herunder at sikre løbende fastsættelse af nationale klimamålsætninger. Dette fordrer en løbende overvågning af udviklingen, og at klima-, energi- og bygningsministeren kan få en uafhængig og faglig sammenhængende rådgivning om den fremadrettede klimainsats, så denne kan indrettes omkostningseffektivt under hensyn til vækst, konkurrenceevne og sunde offentlige finanser.

Loven skal medvirke til at skabe fremdrift for Danmarks klimapolitik. Dette sker blandt andet i form af en forpligtelse til at fastsætte nationale klimamålsætninger. Forpligtelsen indebærer, at klima-, energi- og bygningsministeren fremover mindst hvert 5. år skal fastsætte nationale klimamålsætninger med et tiårigt perspektiv. Den til enhver tid siddende klima-, energi- og bygningsminister forpligtes således til løbende overfor Folketinget at fremsætte nationale klimamålsætninger inden for disse rammer. De politiske klimamålsætninger angående reduktion af de danske drivhusgasudledninger skal udarbejdes i lyset af videnskabens anbefalinger og skal som minimum være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende internationale klimaforpligtelser, der påhviler Danmark i henhold til EU-retten eller internationale aftaler, som den danske stat er eller bliver aftalepart i, se i øvrigt afsnit 1.2. i de almindelige bemærkninger om den internationale ramme for klimapolitikken i Danmark. For så vidt angår det nuværende nationale klimamål for reduktion af Danmarks drivhusgasudledning henvises til den politiske aftale af 6. februar 2014 om det nationale klimamål i 2020, som nævnt i afsnit 1.1. i lovforslagets generelle bemærkninger.

Der fastsættes således mindst hvert 5. år klimamålsætninger, der rækker 10 år frem. De nationale klimamålsætninger vil på denne måde medvirke til at etablere en ramme for klimapolitikken.

For at fremme et fagligt sammenhængende beslutningsgrundlag for Danmarks klimapolitik foreslås i *stk. 1*, at klima-, energi- og bygningsministeren nedsætter det uafhængige, rådgivende ekspertorgan, Klimarådet, som skal bidrage med uafhængig og kvalificeret faglig rådgivning m.v. til klima-, energi- og bygningsministeren om klimaindsatsen, så denne kan indrettes under hensyn til vækst, konkurrenceevne og sunde offentlige finanser. Klimarådet er en offentlig uafhængig institution og er i den forbindelse underlagt de samme regler, som andre offentlige institutioner.

I det foreslåede *stk. 2* beskrives Klimarådets hovedopgaver. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med *stk. 3*, hvorefter klima-, energi- og bygningsministeren kan anmode Klimarådet om at komme med anbefalinger om udvalgte problemstillinger inden for lovens formål.

I *stk. 2, nr. 1* foreslås, at Klimarådet skal vurdere status for Danmarks opfyldelse af nationale klimamålsætninger og internationale klimaforpligtelser. Klimarådets evaluering af status for Danmarks opfyldelse af nationale klimamålsætninger og internationale klimaforpligtelser, vil således medvirke til at skabe et overblik over Danmarks klimaindsats, herunder om Danmark er på rette vej mod et lavemissionssamfund i 2050.

I *stk. 2, nr. 2* foreslås, at Klimarådet skal analysere mulige omstillingsveje mod et lavemissionssamfund i 2050 og mulige virkemidler for at opnå drivhusgasreduktioner. Rådet skal identificere og beskrive de væsentligste scenarier for omstillingen til et lavemissionssamfund i 2050, som skal ses i relation til såvel nationale klimamålsætninger som internationale klimaforpligtelser for Danmark, og som samtidig kan skabe grundlag for beslutninger om mere kortsigtede nationale klimamålsætninger. Scenarierne for omstilling skal tage hensyn til sektorpolitikker og sektormål på f.eks. miljø-, transport-, energi- og landbrugsområdet med henblik på at anvise de mest omkostningseffektive veje til at overgå til et lavemissionssamfund i 2050 under hensyn til vækst, konkurrenceevne og sunde offentlige finanser. Omstillingsscenarierne skal blandt andet baseres på gældende klimavidenskabelige anbefalinger om den påkrævede indsats på baggrund af anerkendte modeller/studier og internationale erfaringer.

I *stk. 2, nr. 3* foreslås, at Klimarådet skal udarbejde anbefalinger til klima-, energi- og bygningsministeren om udformning af klimapolitikken, herunder anbefalinger om valg af virkemidler og omstillingsveje. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de i *stk. 2, nr. 2* nævnte analyser. Klimarådets anbefalinger skal ligge indenfor rammerne af de overordnede mål for den økonomiske politik, herunder hensynet til vækst og konkurrenceevne samt sunde offentlige finanser.

I *stk. 2, nr. 4* foreslås, at Klimarådet skal bidrage til den offentlige debat. Klimarådet skal i udarbejdelsen af sine analyser og øvrige arbejde høre og inddrage relevante parter, herunder bl.a. er-

hvervsinteresser, arbejdsmarkedets parter og civil samfundet. Det kan ske gennem konferencer, medier og lignende, som kan øge gennemsigtigheden. Klimarådet kan tillige rådgive borgere, virksomheder, stat, regioner og kommuner om muligheder for at reducere drivhusgasudledningen og lign.

I *stk. 3* foreslås, at klima-, energi- og bygningsministeren kan anmode Klimarådet om at komme med anbefalinger vedrørende særlige, højt prioriterede problemstillinger m.v. indenfor lovens formål. Herved forstås, at klima-, energi- og bygningsministeren kan anmode Klimarådet om at løfte særlig højt prioriterede opgaver. På denne måde sikres det, at Klimarådet kan bidrage med viden, råd og lignende i forhold til det klimapolitiske behov for anbefalinger

Det foreslås i *stk. 4*, at Klimarådet udarbejder en årlig rapport til klima-, energi- og bygningsministeren, som indeholder rådets væsentligste analyseresultater, konklusioner og anbefalinger m.v. i det pågældende år. Dette udelukker dog ikke, at Klimarådet løbende fremsender de anbefalinger, analyser og konklusioner m.v., der udarbejdes. Forpligtelsen indebærer alene, at disse som minimum samles og fremsendes i en årlig rapport.

I *stk. 5* foreslås, at Klimarådet offentliggør en årlig handleplan for rådets opgaver. Klimarådet kan tilrettelægge arbejdet inden for bestemte indsatsområder, komme med anbefalinger til og vurderinger af særlige problemstillinger, afholde konferencer, bidrage til debat og lignende om bestemte emner m.v., som ligger inden for lovens formål. Af hensyn til prioritering og tilrettelæggelse af Klimarådets arbejde kan det i den forbindelse være hensigtsmæssigt at have faste eller forskudte tidsintervaller på mellem 2 og 4 år mellem nogle af de skitserede større opgaver, inden for de til enhver tid gældende økonomiske rammer for Klimarådets aktiviteter.

I *stk. 6* foreslås tillige, at Klimarådet udarbejder en forretningsorden. Forretningsordenen skal blandt andet indeholde regler for beslutningsdygtighed, inhabilitet, mødefrekvens, afstemningsregler, forholdet mellem sekretariatet og Klimarådet og formandens kompetencer i forhold til de øvrige medlemmer. Forretningsordenen skal godkendes af klima-, energi- og bygningsministeren.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at Klimarådet består af en formand og 5 medlemmer. Antallet er baseret på en afvejning af rådets funktionsdygtighed og hensynet til, at de fornødne kompetencer er repræsenteret.

I *stk. 2* foreslås, at formanden udpeges af klima-, energi- og bygningsministeren. Formanden skal have en bred faglig baggrund inden for blandt andet samfundsøkonomi og med fokus på de områ-

der Klimarådet arbejder med.

I *stk. 3* foreslås, at medlemmerne af Klimarådet skal have bred klimarelevant ekspertise og højt fagligt niveau inden for blandt andet energi, transport, landbrug, miljø/ natur og økonomi. Ved økonomi forstås bred samfundsøkonomisk- og erhvervsøkonomisk ekspertise. Medlemmerne udpeges af klima-, energi- og bygningsministeriet efter høring af relevante ministerier, hvilket f.eks. vil sige efter høring af Miljøministeriet, Fødevareministeriet, Skatteministeriet, Transportministeriet, Finansministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet. Klimarådets formand og medlemmer udpeges ud fra deres faglige kvalifikationer og skal være uafhængige af myndigheds-, organisations-, erhvervs- og politiske interesser. Formanden for Klimarådet og de øvrige medlemmer er således ikke i udøvelsen af deres hverv underlagt instruktionsbeføjelser fra evt. arbejdsgivere. Klimarådet udpeges i overensstemmelse med lov om ligestilling.

I *stk. 4* foreslås, at Klimarådet udpeges for en periode af 4 år. For at muliggøre en vis kontinuitet blandt medlemmerne foreslås det, at genudpegning kan ske én gang. Af hensyn til den praktiske tilrettelæggelse af Klimarådets funktionalitet foreslås, at hvis formanden eller et medlem udtræder af rådet før periodens udløb, kan afløseren udpeges for mindre end 4 år.

Til § 4

Til bistand for Klimarådet foreslås det i *stk. 1*, at der oprettes et sekretariat, hvis opgave det er at udarbejde de evalueringer og analyser m.v., som Klimarådet finder hensigtsmæssige. Ud over at betjene Klimarådet i dets arbejde omkring rådgivning af klima-, energi- og bygningsministeren, sørger sekretariatet for den praktiske tilrettelæggelse af Klimarådets møder, rejser, konferencer og lign. Sekretariatet betjener således Klimarådet i alle sager vedrørende rådets virksomhed. Sekretariatet bemannes af medarbejdere med ekspertise inden for rådets arbejdsfelt. Sekretariatet er underlagt Klimarådets instruktionsbeføjelser.

Af den foreslåede *stk. 2* følger, at den daglige ledelse af sekretariatet forestås af en sekretariatschef. Sekretariatschefen udnævnes af klima-, energi- og bygningsministeren efter indstilling fra Klimarådets formand.

Det foreslås i *stk. 3*, at Klimarådet kan inddrage ekstern ekspertise i sit arbejde, når rådet ikke selv besidder den nødvendige sagkundskab, ligesom rådet vil kunne få udarbejdet eksterne analyser m.v. Dette sikrer, at Klimarådet til enhver tid kan få dækket sit behov for at få faglige input eller udført faglige analyser m.v., i det omfang Klimarådet og dets sekretariat ikke selv måtte besidde disse kompetencer.

Til § 5

For at fremme en bred politisk og samfundsmæssig debat er det nødvendigt med gennemsigtighed og offentlighed om status for Danmarks klimapolitik. Det foreslås derfor i *stk. 1*, at klima-, energi- og bygningsministeren udarbejder en årlig klimapolitisk redegørelse.

Redegørelsen skal blandt andet beskrive status for en række forhold, som har til formål at give et samlet overblik over klimapolitikken, herunder indhold og status for de nationale klimamålsætninger og internationale klimaforpligtelser, et resumé af indholdet af Klimarådets evalueringer, analyser og anbefalinger m.v., og klima-, energi- og bygningsministerens stillingtagen til Klimarådets anbefalinger m.v.

Formålet med den klimapolitiske redegørelse er således at levere et opdateret og gennemsigtigt overblik over de klimapolitiske rammer og over klimaindsatsen til gavn for erhvervslivet og civilsamfundet, når den klimapolitiske redegørelse bliver afgivet til Folketinget.

I *stk. 1, nr. 1* foreslås, at den klimapolitiske redegørelse beskriver Danmarks historiske årlige drivhusgasudledning til atmosfæren, således at der etableres en samlet opgørelse over de drivhusgasser, der antages at bidrage til den menneskeskabte globale opvarmning. Hermed gives offentligheden et samlet overblik over status for Danmarks bidrag til den menneskeskabte globale opvarmning.

I *stk. 1, nr. 2* foreslås, at redegørelsen skal præsentere fremskrivninger for Danmarks drivhusgasudledninger. Ved fremskrivninger forstås estimer og beregninger for, hvordan drivhusgasudledningen forventeligt kan udvikle sig i fremtiden i et forventet basisforløb, hvori er indregnet allerede vedtagne politikker, der er udmøntet i konkrete virkemidler, såkaldte ”basisfremskrivninger”.

I *stk. 1, nr. 3* foreslås det, at der redegøres for planlagte klimatiltag og virkemidler og forventet fremtidig effekt heraf. Med en sådan redegørelse tilvejebringes en samlet oversigt over planlagte klimatiltag og virkemidler og forventet fremtidig effekt heraf.

I *stk. 1, nr. 4* foreslås, at redegørelsen skal beskrive indhold og status for indfrielse af Danmarks nationale klimamålsætninger og internationale klimaforpligtelser. Herved skabes der klarhed over den overordnede politiske ramme for klimapolitikken, herunder fremdrift for de nationale klimamålsætninger.

Hvad angår indhold og status for de nationale klimamålsætninger, pålægges klima-, energi- og bygningsministeren fremover en forpligtelse til mindst hvert 5. år at udarbejde nationale klimamålsætninger med et tiårigt perspektiv. Den til enhver tid siddende klima-, energi- og bygnings-

minister forpligtes således til løbende overfor Folketinget at fremsætte nationale klimamålsætninger. De politiske klimamålsætninger angående reduktion af de danske drivhusgasudledninger skal udarbejdes i lyset af videnskabens anbefalinger og skal som minimum være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende internationale klimaforpligtelser, der påhviler Danmark i henhold til EU-retten eller internationale aftaler, som den danske stat er eller bliver aftalepart i, se i øvrigt afsnit 1.2. i de almindelige bemærkninger om den internationale ramme for klimapolitikken i Danmark.

I *stk. 1 nr. 5* foreslås, at redegørelsen skal indeholde et resumé af de evalueringer, analyser og anbefalinger m.v., som Klimarådet har fremsendt eller udarbejdet i løbet af året til klima-, energi- og bygningsministeren i medfør af § 2, stk. 4. Formålet med denne bestemmelse er at sikre offentlighed om Klimarådets anbefalinger m.v.

I *stk. 1, nr. 6* foreslås, at klima-, energi- og bygningsministeren kommer med en redegørelse for og stillingtagen til Klimarådets evalueringer, analyser og anbefalinger m.v., jf. § 2, stk. 4. Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at klima-, energi og bygningsministeren på regeringens vegne, og efter høring af relevante fagministerier, offentliggør sin stillingtagen til Klimarådets anbefalinger m.v.

I *stk. 2* foreslås, at klima-, energi- og bygningsministeren afgiver den i stk. 1 nævnte redegørelse til Folketinget.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Til § 7

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.